

Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi

Marzena Strojek-Filus

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Melania Bąk, Andrzej Bąk

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Katarzyna Świetła, Monika Turek-Radwan

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

» KSIĘGOWI W DOBIE CYFRYZACJI

Cel badawczy

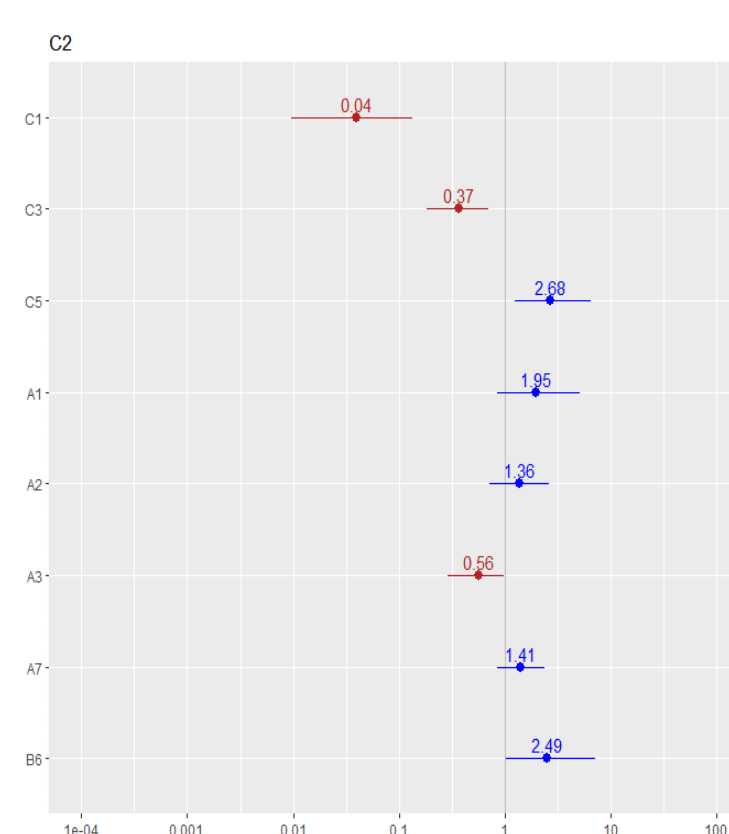
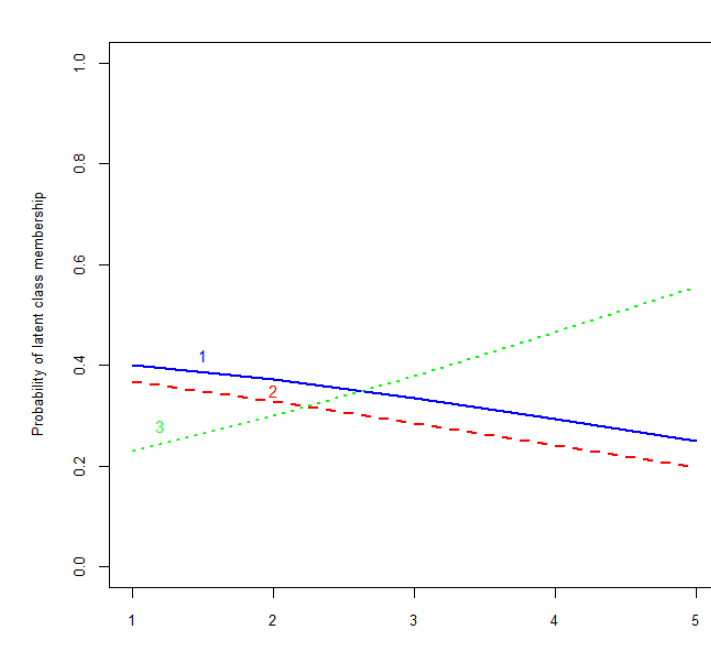
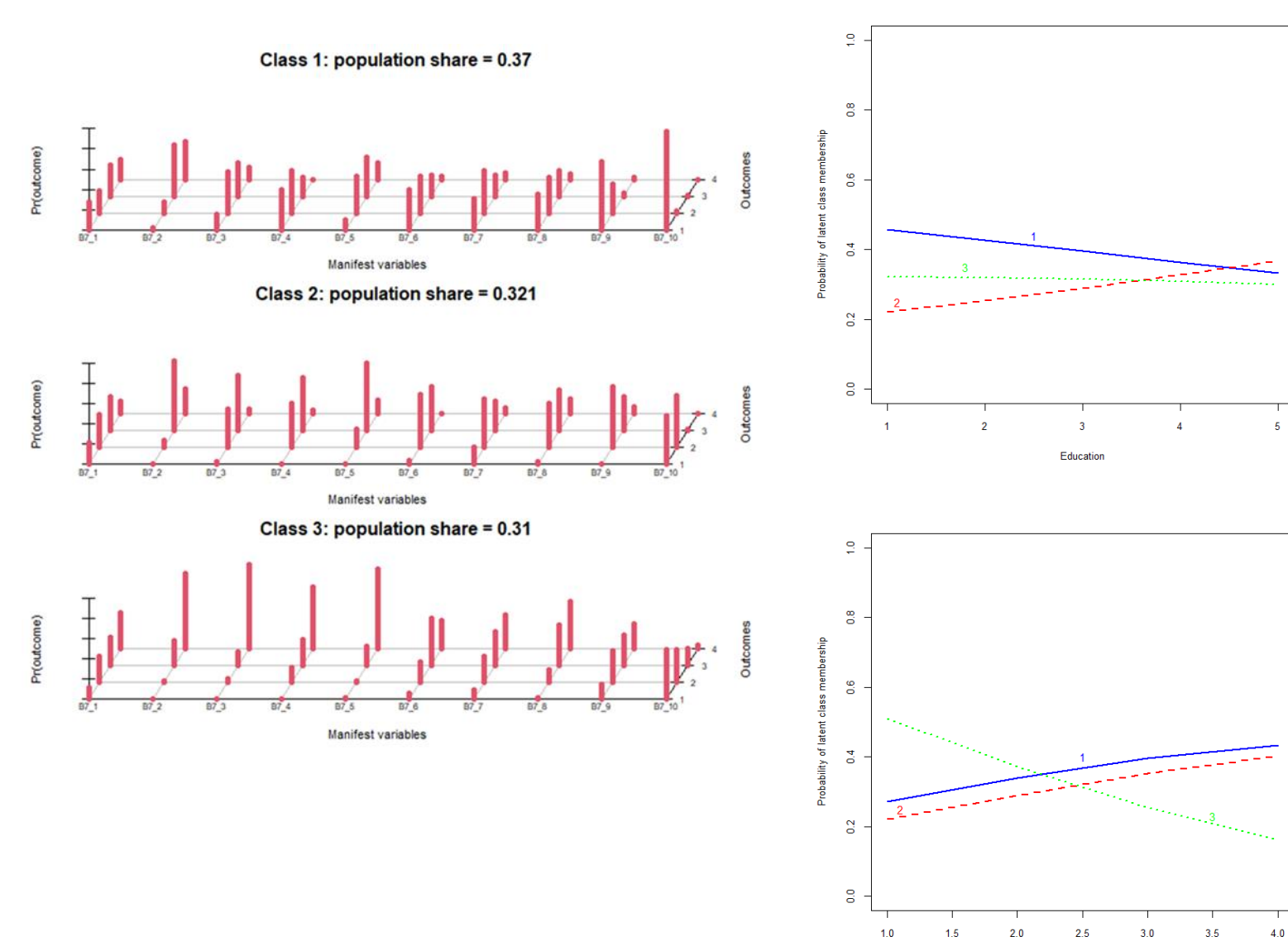
Celem badania jest identyfikacja i ocena czynników, które wpływają na percepcję specjalistów ds. rachunkowości w zakresie ich przygotowania do pracy w środowisku z informatyzowanym. Weryfikacji poddano hipotezy: (H1)Wiek, wykształcenie i doświadczenie zawodowe specjalistów ds. rachunkowości wpływają na ocenę oferty edukacyjnej w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informatycznych. (H2) Specjaliści w dziedzinie rachunkowości charakteryzują się niejednorodnymi preferencjami w zakresie wyboru form kształcenia online. (H3) Wiek, wykształcenie i doświadczenie zawodowe specjalistów ds. rachunkowości wpływają na wybór internetowych form pozyskiwania wiedzy. (H4) Wsparcie informatyczne w miejscu pracy oraz kwalifikacje specjalistów w dziedzinie rachunkowości mają wpływ na ocenę przygotowania do pracy w środowisku z informatyzowanym.

Wybrane wyniki badań implikacje / oryginalność / wartość

Wyniki badań wskazują, że wiek, wykształcenie i doświadczenie zawodowe respondentów mają wpływ na ocenę oferty edukacyjnej w zakresie realizacji zagadnień z zakresu stosowania nowoczesnych technologii informatycznych oraz na wybór internetowych form pozyskiwania wiedzy. Badania wykazały również, że wsparcie informatyczne i kwalifikacje respondentów wpływają na ocenę przygotowania do pracy w środowisku z informatyzowanym.

Źródła/formy wiedzy umożliwiające pozyskanie aktualnej i praktycznej wiedzy	Bardzo często	Często	Rzadko	Nigdy
Media społecznościowe w tym: WhatsApp, Messenger, Facebook, LinkedIn	74	103	88	67
Publikacje internetowe	148	161	21	2
Webinaria	105	112	93	22
E-learning	66	105	112	49
Szkolenia online	115	138	65	14
Przekazy medialne	32	120	121	59
E-maile i czaty ze znajomymi	48	90	129	65
Narzędzia do komunikacji audio lub audio/video (np. Skype, ClicMeeting, Zoom, Microsoft Teams)	69	114	102	47
Platforma do współdzielenia plików (np. Google drive, onedrive)	34	70	130	98
Virtual whiteboard	3	19	90	220

Instrumentarium technologii informatycznej	Bardzo często	Często	Rzadko	Nigdy
Program finansowo-księgowy F-K	233	29	27	43
Chmura obliczeniowa	42	46	106	138
Online księgowość	76	42	83	131
Zaawansowany Excel	138	126	51	17
Blockchain	18	6	74	234
Duże zbiory danych (np. Big Data)	32	45	67	188
Data Science	20	16	83	213
Język programowania Python	20	12	56	244
Bazy danych (np. Microsoft SQL Server, Oracle Database)	66	56	94	116
Microsoft Power BI	37	39	79	177
Sztuczna inteligencja	26	31	95	180

Projekt badawczy / metodologia / podejście

W badaniu uwzględnione zostały czynniki: wiek, płeć, wykształcenie, doświadczenie zawodowe specjalistów ds. rachunkowości, stopień informatyzacji ich miejsca pracy w połączeniu z poziomem profesjonalnego wsparcia informatycznego i indywidualne preferencje. Jako metodę badawczą zastosowano badanie sondażowe z wykorzystaniem kwestionariusza ankietowego (332 respondentów). W analizie statystycznej danych ankietowych wykorzystano tablice kontyngencji i miary asocjacji dla zmiennych kategoryalnych, model regresji logistycznej, iloraz szans oraz model klas ukrytych (*latent class analysis*). W badaniu uwzględniono także stosunek respondentów do AI pod kątem szans i zagrożeń dla przyszłości zawodu, co stanowi swoiste tło dla wyników dotyczących przygotowania środowiska księgowego do cyfryzacji. Wśród respondentów dominują: kobiety (77%), grupy wiekowe – pokolenie Y (41%), pokolenie X (35%), wykształcenie wyższe 96%, księgowi (62%) i menedżerowie działów finansowo-księgowych (19%), pracownicy przedsiębiorstw (44%) i biur rachunkowych (27%), staż pracy do 10 lat (40%). Segmentacja respondentów wyodrębniła jednorodne klasy ze względu na intensywność i regularność korzystania z form/źródeł wiedzy dostępnych w zasobach internetowych, którą rozszerzono o wiek, wykształcenie, doświadczenie zawodowe. Model regresji logistycznej pozwolił ustalić, które zmienne wpływają stymulująco i destymulująco na dobre przygotowanie do pracy w z informatyzowanym środowisku.

Szanse i zagrożenia dla respondentów wynikające z rozwoju gospodarki cyfrowej	Tak				Nie
	5	4	3	2	1
Rozwój nowych technologii wpływa pozytywnie na pracę księgowego/menedżera	134	136	50	9	3
Większa troska o bezpieczeństwo danych i zachowanie zasad ich przetwarzania, analizy i przechowywania	118	146	57	10	1
Poprawa organizacji pracy i obiegu informacji w przedsiębiorstwie	150	123	48	8	3
Zastosowanie technologii informatycznych wpłynęło na zmniejszenie błędów i zniekształceń informacji księgowych	118	130	54	22	8
Wyeliminowanie lub zminimalizowanie rutynowych i powtarzalnych czynności z zakresu rachunkowości	153	111	51	10	7
Możliwość skupienia większej uwagi na umiejętnościach miękkich, np. budowaniu relacji interpersonalnych w przedsiębiorstwie	83	95	97	36	21
Poprawa efektywności pracy księgowego/menedżera	119	135	66	7	5
Większa kreatywność w realizowaniu zadań i podejmowaniu decyzji finansowo-biznesowych	74	127	96	19	16
Większe możliwości intencjonalnego wpływania na informacje prezentowane w sprawozdaniu finansowym	73	118	97	32	12
Ciągłe kształcenie się w zakresie wykorzystania nowych technologii informatycznych	115	137	60	16	4
Większa troska o bezpieczeństwo danych i zachowanie zasad ich przetwarzania, analizy i przechowywania	142	123	50	12	5
Obniżenie kosztów utrzymania komórek finansowo-księgowych w przedsiębiorstwie	74	102	92	33	31
Możliwość utraty pracy	80	61	100	51	40

KONTAKT

marzena.strojek@ue.katowice.pl
melania.bak@ue.wrocl.pl
andrzej.bak@ue.wroc.pl
swietlak@uek.krakow.pl
turekm@uek.krakow.pl

BIBLIOGRAFIA

- Cramarenco, R. E., Burcă-Voicu, M. I., & Dabija, D.-C. (2023). *The impact of artificial intelligence (AI) on employees' skills and well-being in global labor markets: A systematic review*. *Oeconomia Copernicana*, 14(3), 731–767. doi: 10.24136/oc.2023.022
- Dabija, D.-C., & Vătămănescu, E.-M. (2023). *Artificial intelligence: The future is already here*, *Oeconomia Copernicana*, 14(4), 1053–1057. doi: 10.24136/oc.2023.031
- Daff, L. (2021). *Employers' perspectives of accounting graduates and their world of work: software use and ICT competencies*. *Accounting Education*, 30(5), 495–524. <https://doi.org/10.1080/09639284.2021.1935282>.
- Fitzgerald, M., & Kruschwitz, N. (2013). *Embracing digital technology: a new strategic imperative*. MIT Sloan, 1–12. <https://doi.org/10.1057/palgrave.ejis.3000650>.
- Fox, J. (2002). *An R and S-PLUS Companion to applied regression*. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Granlund, M., & Mouritsen, J. (2003). *Special section on management control and new information technologies*, *European Accounting Review*. 12 (1). 77–83. <https://doi.org/10.1080/0963818031000087925>.